

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2013. január 20.
(vasárnap este)**

Horváth Géza

SZENVEDETT...

Alapige: Lukács 22,39-44

Jézus majd elindult, és szokása szerint kiment az Olajfák hegyére. A tanítványai pedig követték. Amikor arra a helyre ért, azt mondta nekik: „Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek.” Majd eltávozott tőlük egy kőhajításnyira, és térdre borulva így imádkozott: „Atyám, ha akarod, vedd el tőlem ezt a poharat, mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied.”

Ekkor angyal jelent meg neki a mennyből, és erősítette Őt. Halálos gyötrődésében még buzgóbban imádkozott, verejtéke, mint megannyi vércsepp hullott a földre.

Imádkozzunk!

Köszönjük, hogy folytathatjuk ezt az imádságot, amit az előbb énekelünk is (440. dicséret). Köszönjük, hogy úgy énekelhettünk rólad, Úr Jézus Krisztus, mint Isten ártatlan Bárányáról, mint akiről nekünk a mi Atyánk ígéretet adott, hogy el fog jönni. Akit hirdettek a próféták, akiről beszélt az ószövetségi áldozatok sokasága, és akit Keresztelő János a Jordán partján úgy mutatott be: Íme az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét.

Áldunk, Úr Jézus Krisztus, hogy ezen a mai estén is szemlélhetjük szenvedésedet, vérrel koronázott szent keresztedet. Köszönjük, hogy hallhatjuk igédet. Áldunk azért, mert hirdettetik. Köszönjük, hogy kezünkben lehet a Biblia, a kijelentés. Áldunk, Urunk, hogy oly sok mindent megismertettél már velünk.

Tudjuk, hogy sok mindent kell még megismernünk ebből a kijelentésből, amely növeli, táplálja a hitünket, erősít és bátorít a keskeny úton előremenni. Aki pedig még mindezeket nem érte meg, azt segíti a hitre jutásban, a szoros kapun való átmenetelben.

SZENVEDETT...

Köszönjük, Úr Jézus Krisztus, hogy úgy dicsérhetünk és dicsőíthetünk téged, mint aki tegnap, ma és mindörökké ugyanaz vagy. Áldunk, hogy te vagy az egyház ura, feje. Köszönjük neked, hogy ezért nem vehet rajta diadalmat még a pokol sem, az ellenség sem.

Kérünk, Urunk, hogy ma este is légy közöttünk. Igéd és Szentlelked által szólíts meg minket és munkáld meg bennünk, hogy valóban istentisztelet legyen összegyülekezésünk, gyülekezetté formálódjunk, és a te szavadat keressük és halljuk. Kérünk, segíts abban is, hogy vigyük el és teremje meg végre a gyümölcsöket az életünkben a te megtartott, komolyan vett élő igéd.
Ámen.

Igehirdetés

Talán azt szoktuk meg, akik a bibliaolvasó kalauz szerint olvassuk Isten igéjét, hogy általában a szenvedéstörténet húsvét előtt van kiírva, és most, január napjaiban olvassuk Krisztus szenvedéstörténetét, halálát és eltemetését.

Szeretném elmondani, hogy jó ezzel foglalkoznunk nemcsak nagypénteken vagy nagyhéten, hanem az év más hónapjában is, hogy Jézus Krisztus hogyan és miért szenvedett a Gecsemáné kertben.

Jézus Krisztus szenvedéstörténetéről szeretnék néhány dolgot elmondani ennek az igének az alapján. Legfőképpen három dologra keresve választ ezen az estén. Először Jézus Krisztus szenvedésének a tényét, másodszor annak okát, harmadszor pedig annak célját tárnám a gyülekezet elé.

Az, hogy Jézus Krisztus szenvedett, hittételünk. Azért hittételünk, mert az Apostoli hitvallásban is benne van, amit tudunk és mondunk: szenvedett Poncius Pilátus alatt. Talán ebben a hitvallásban nem jó helyen van a vessző, mert tulajdonképpen helyesen úgy kellene mondanunk helyesen: Jézus Krisztus szenvedett, és Poncius Pilátus alatt megfeszítették.

Ezt pedig azért mondanánk így helyesen, mert Jézus Krisztus nemcsak Pilátus alatt szenvedett, hanem azt mondja róla Isten igéje, hogy az Ő egész földi léte szenvedés volt. Ennek csúcsa, vagy ennek a gyötrődése nyilván az élete végére koncentrálódott, akkor különösen sokat szenvedett, és ez a Gecsemáné kertben kezdődött, amiről az előbb már énekeltünk.

Jézus Krisztusnak egész földi léte szenvedés volt. Azért volt szenvedés, mert emberi formát vett fel. Ha nem vett volna fel emberi formát, csak Istenlénye maradt volna, akár itt még a földön is, akkor nem szenvedett volna. Mivel Ő emberi formát vett fel, hozzánk hasonlót mindenben, kivéve a bűnt, ezért Jézus Krisztus emberi természetéhez hozzátartozott a szenvedés.

A Biblia azt mondja: Jézus, mint ember, testében és lelkében is egyaránt szenvedett. Szünetelt már a megszületésekor, amikor nem volt számukra hely a vendégfogadó háznál. Szünetelt, amikor menekülni kellett Egyiptomba. Szünetelt, amikor az emberek nem értették, hogy mit akar, amikor

el akarták vonni az Atya házából. Szenvedett, amikor a hitetlenséggel, a meg nem értéssel találkozott. Szenvedett, amikor a bűn rontásával és az embert megnyomorító tényével találkozott. Egyszer azt mondja: szomorú az én lelkem mindhalálig. Tehát lelkében is szenvedett az Úr Jézus Krisztus. Ebben az igében ennek a szenvedésnek néhány tényét nézzük meg először.

Azt mondja nekünk Isten igéje, hogy Jézus Krisztushoz a Gecsemáné kerti szenvedésben angyal jött, hogy erősítse Őt. Ez is az Ő megaláztatásához tartozik, mert Jézus Krisztusnak úgy nevezzük ezt az életszakaszát, hogy az Ő megaláztatása, az emberi formát felvevő és itt a földön emberként is élő szakaszát, hogy az Ő megaláztatása, amely abban nyilvánul meg, hogy angyal jött és erősítette Őt.

Amikor napi ige volt ez, megdöbbsentem ezen a mondaton, hiszen az ember nem ezt várná, hogy a kisebb erősíti a nagyobbat. A teremtési rend folyamán és a mennyei világban Jézus Krisztus nem egyenlő szinten van az angyalokkal. Jézus Krisztus a Szentháromság második személye. Isten lény maga, arcának tündöklő mása. Teremtő. Az angyalok pedig teremtmények. Tehát jóval alatta vannak.

Gondoljunk arra az igére, hogy Isten az angyalokban is talál hibát. Jézus Krisztusban nem találhatott hibát, mert igaz és szent volt, nem volt benne bűn, tökéletes volt. Mégis az angyal jön, hogy erősítse Őt. Ez is ahhoz tartozik, hogy mennyire megalázta magát. Ezért hangsúlyos ebben az igében ez a mondat.

A másik: otthagya tanítványait és egy kőhajításnyira eltávozott, hogy ebben a gyötrődésben egyedül legyen. Lássuk meg, hogy milyen nagy volt ez a szenvedés. Gondoljunk arra, hogy amikor mi szenvedtünk valamennyit — ami soha nem hasonlítható az Úr Jézus szenvedéséhez —, akkor mit kívánunk? Azt, hogy valaki mellettünk legyen. Nézzük a gyermekeket. Ha betegek, nem eresztik el az édesanyjuk kezét. Ha kórházba mennek, valakinek ott kell lennie mellettük. Vagy egy haldokló azt akarja, hogy az ágya mellett üljenek, mert nem szeret egyedül lenni. A mi Urunk a Gecsemáné kertben otthagya a tanítványokat és eltávozik egy kőhajításnyira. Ebben a szenvedésében egyedül van.

Ez a jelenet nekünk azt mondja, hogy Jézus Krisztus azért van ott egyedül, mert ebben a harcban csak önmagára számíthat. Ebben a harcban nem tudnak neki segíteni. A megváltás nagy munkájában nem tudnak vele lenni az emberek, még a tanítványok, a leghűségesebbek sem. Nem vehetnek részt az elégtételben, az áldozatban, a helyettes áldozatban.

Ezért Jézus Krisztus egyedül megy a Gecsemáné kertben, hordva az Ő nagy nyomorúságát, szenvedését. Főképpen azért, ami ezután vár rá, hogy nemsokára jön Júdas. Jön a katonai csapat, jönnek az emberek, elviszik és megfeszítik. Kezébe és lábába szögeket fognak majd verni, hogy nézzenek arra, akit általszegeztek.

És ott van ez a kérés: „Atyám, ha lehetséges, múljék el tőlem ez a pohár.” Miért mondta ezt az Úr Jézus Krisztus, hiszen tudta, hogy nem lehetséges. Mi emberileg azt mondanánk: nem felesleges olyan mondatot elmondani, amiről tudjuk, hogy nem lehetséges? Mégis ott van: ha lehetséges... Tudta Jézus Krisztus, hogy Istennek vannak olyan döntései, amelyeket nem változtat meg. Ez a döntés is ilyen volt. Tudta ezt akkor is, amikor ezt a mondatot kimondta, mert Isten az üdvösségre szóló döntéseit örökérvényűvé tette, azokat nem változtatta meg.

Jó, hogy vannak olyan döntései az Atyának, amelyek megváltoztathatók. Például ilyen volt a Ninive felőli döntése. Ilyen volt, amikor Sodoma pusztulásánál Ábrahám kéri, hogy ne pusztítsd el, és azt mondja: jól van, megváltoztatom. Amikor Ezékiás király a betegségében a fal felé fordul, és könyörög az Úrnak: Uram, jó lenne még ebben a világban egy kicsit ténykedni. Ézsaiás próféta még ki sem ér a város szélére, és egy új parancsban azt mondja neki Isten: menj vissza, és mondd meg Ezékiásnak, hogy kap még tizenöt esztendőt. Isten megváltoztatta a döntését.

Istennek azonban vannak olyan döntései, amelyeket nem fog megváltoztatni. Jézus Krisztus itt ezt vallja: „Atyám, ha lehetséges, múljék el tőlem ez a pohár.” És ezért teszi hozzá azonnal: „de ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied.”

Miért mond Jézus Krisztus egy ilyen mondatot, amiről tudja, hogy nem teljesíthető? Mert Isten döntését nem lehet megváltoztatni. Azt akarja mondani nekünk az ige, hogy ennyire ember is volt a mi Urunk Jézus Krisztus. Ennyire átélte az emberi test nyomorúságát, szenvedését, kínját.

Valahogy úgy volt, mint Mózes, amikor azt mondja Istennek, hogy törölj ki engem az élet könyvéből. Mózes is mondott olyat, amit nem lehet megváltoztatni. Tudta, hogy Isten ilyet nem tesz.

Pál apostol azt mondja: inkább én legyek átokká, csak az enyéim megmeneküljenek és üdvözüljenek. Pál apostol is tudta, hogy ilyen nincs, mert Isten nem változtatja meg döntését az üdvösségre vonatkozóan. Akinek odaadta az üdvösséget, attól nem fogja visszavenni, nem fogja átokká tenni.

Mégis, amikor egy ilyen elhangzik Mózes szájából, Pál apostoltól, amikor egy ilyen felhangzik Jézus Krisztus szívéből, akkor amögött mindig ott van az a gyermeki bizalom, amelyben leteszik életüket, gondolataikat, vágyaikat az Atyának a kezébe, hogy döntsön úgy, ahogy jónak látja. Mindig azzal a szent meggyőződéssel, hogy „mind jó, amit Isten tészen, szent az Ő akarata. Ő énvélem is úgy tégyen, mint kedve néki tartja. Ő az Isten, ki ínségben az övéit megtartja. Hát légyen, mint akarja.”

Másodszor nézzük meg, hogy Jézus Krisztus szenvedésének mi az oka? Idézem a 340. dicséret 3. versét: „Mondd, ennyi kinnak mi az eredetje?” Az ének kezdete: Te drága Jézus, mi történt tevéled, hogy oly keményen sújt a zord ítélet? — Azt kérdi az ének írója: Hermann János német evangélikus

lelkipásztor: „Mondd, ennyi kínnak, mi az eredetje?” Szól Jézus Krisztus szenvedéséről, kínjairól ebben az énekben.

Az az érdekes, hogy az ének írója, Hermann János olyan ember volt, aki sokat szenvedett életében. Életének utolsó évtizedeiben kimondhatatlan szenvedései voltak. Fiát, aki protestáns lett, a jezsuiták megmérgezték. Minden, ami az életéhez hozzátartozik, a szenvedés, ott volt — és ebben az énekben nem a saját szenvedéséről: gyászáról, veszteségeiről szól, hanem Jézusról, hogy mi történt vele, hogy ilyen keményen sújtja a zord ítélet. Amikor Németországban ez az ének először megjelent, akkor ezt a címet adta a szerzője: „Jézus Krisztus keserves szenvedésének oka és vigasztalás az Ő szerelméből és kegyelméből Augustinus szerint.” Mert ehhez augustinusi prédikációt használt fel, amikor az éneket megírta.

Mi volt Jézus Krisztus szenvedésének az oka? Egyértelműen a bűn. Istennek a bűn ellen való haragját hordozta el testében és lelkében. Ebben mutatta meg Isten a hozzánk való szeretetét és az Ő nagy igazságosságát, mert inkább szerelmes Fiát büntette meg, sem mint a bűnt büntetés nélkül hagyta volna. Ezért kellett Jézus Krisztusnak elhordozni Isten bűn miatti haragját.

Végül: mi a célja Jézus Krisztus mérhetetlen szenvedésének? Először is, hogy nekünk szabadulást és üdvösséget szerezzen. Ezért szenvedett Ő a Gecsemáné kertjében. Ezért szenvedett egész életében, és különösen annak végén, hogy nekünk a szabadulást és az üdvösséget megszerezze.

Konkrétan: azért szenvedett, hogy én és te el ne vesszünk, hanem örök életünk és üdvösségünk legyen. Személyessé legyen számunkra az Ő szenvedése és élete.

Az előbb idézett éneksor így folytatódik: „Jaj, vétkeimmel vertelek keresztre!” Vagy egy másik halleluja ének: „Kezedbe, lábadba a szöget én verem, véred minden cseppje égeti a lelkem.” Vedd tudomásul, hogy Jézus Krisztusnak a szenvedése a mi bűneink miatt volt. Ha nekünk nem lett volna bűnünk, ha tiszták és makulátlanok lennénk, akkor az Isten Fiának nem kellett volna gyötrődnie a Gecsemáné kertben, és nem lettek volna a homlokáról lehulló verejtékcseppek, mint vércseppek. De voltak, és ezért szenvedett Krisztus.

Elég tudni, hogy Krisztus szenvedett? Nem, hanem azt kell tudni, hogy értem szenvedett. És ezeket az igéket, amelyeket a napokban olvasunk, vajon így olvassuk-e? Jézus Krisztus szenvedése mögött lássuk azt, hogy értem szenvedett. Mind mond Isten igéje? Kikért szenvedett Krisztus? Ez is nagy tétele a Szentírásnak, hogy vajon kikért szenvedett Krisztus? Az egész világért-e? Hiszen azt valljuk: Istennek a bűn ellen való haragját szenvedte el Jézus Krisztus. A Biblia világosan kimondja, és elmondja azt, amit tudom, hogy sokan nem tudnak, nem akarnak megérteni. Mégis meg kell hajolnunk alázatosan az Isten igéje előtt: Jézus Krisztus az övéiért szenvedett.

Az övéinek szerezte meg az üdvösséget, az örök életet, és az övéinek adja oda a váltságot és igazítja meg, szenteli meg az ilyeneket igéje és Szentlelke által.

Tudom, hogy sokan mondják: igen, engesztelés a mi bűneinkért, a világ bűneiért. Egy bibliaórán elmondtam egy példát, amely a számomra is világossá teszi, mit jelent, hogy Jézus Istennek az emberiség bűn elleni haragját szenvedte el, és mégis az övéiért szenved? Gondoljatok egy iskolai osztályra, ahol a tanulók valamilyen csínyt követnek el. Ez nem kuriózum, mindnyájan követtünk el ilyesmit. A tanár azt mondja: az osztály büntetése, hogy kap mindenki egy tenyerest. Ma már ez tilos. Bejön valaki és azt mondja: én a Józsi és Pisti tenyeresét átvállalom. Kérem ennek a két ember büntetését nekem adni. Az osztály büntetése tehát egy tenyeres, de valakinek joga van ahhoz, hogy két ember kiszabott büntetését átvállalja.

Jézus Krisztus azt a büntetést vállalta el, amit Isten kiszabott az emberiségre, tudniillik, hogy meghalsz. Nélkülem fogod leélni az örökkévalóságot. Ez lesz a pokol. Az én jelenlétem az örök élet, amely megvidámít, éltet, bátor szívet ad. De ha nélkülem, az maga a pokol, az elhagyatottság. És jött Jézus Krisztus és azt mondta: Atyám, akiket nekem adtál, az enyéimnek a büntetését — helyettesítsd be, ha hívó vagy, a te nevedet —, átvállalom. Ez volt a Golgotán, ez volt a Gecsemáné kertben.

Így olvassuk ezeket az igéket naponta. Ez volt a tenyeres, amibe Jézus Krisztus is belehalt rettenetes gyötrődések között — amit itt Isten igéje leír —, vállalta át az én büntetésemet, az én gyötrődésemet, az én szenvedésemet. Jézus Krisztus szenvedésének célja az, hogy nekem már ne kelljen elszenvedni a bűnnek büntetését, az örök halált és az Istentől való elhagyatottság szörnyű kínjait.

Egy hívő teológus járt a Szentföldön. Megmutatták neki a Golgotát. Amikor odaértek, csendben azt mondta: igen, én már jártam itt. Az idegenvezető csodálkozott, mikor járt itt? Azt mondja a teológus: 2000 évvel ezelőtt. Mert vele együtt megfeszítettem, és élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.

Nem tudom, te 2000 éve jártál-e a Golgotán? Mert Jézus Krisztus az övéinek a büntetését felvitte a fára. Nekünk ez az örömünk, a vigasztalásunk. Ez a kegyelem és Isten szeretete, hogy elmondhatod ezért, ha ebben hiszel, és ha ezt hit által megragadod: „szabad vagyok, szabad, tudom, hogy megvevél te, meggyőztél,, ím magad.”

Mi a célja ennek a szenvedésnek? Az, hogy hálára indítson. Ezért énekeljük többször azt, hogy „Szemem elé állítsd szenvedésidet, vérrel koronázott szent keresztedet.” Vagyis azért, hogy hálára indítson. Mit kell látnunk Krisztus szenvedéséből? Azt, hogy bűneim milyen mérhetetlen szenvedést okoztak az én Megváltómnak, Királyomnak. Verejtéke, mint nagy vércseppek hullottak alá. Gondolj erre, amikor vétkezel.

Mit akar ezzel elmondani nekünk Isten igéje? Vigasztalni, hogy a te bűnödért szenvedett Krisztus, és Pál apostollal együtt te is valljad: Isten hozám való kegyelme nem lett hiábavaló. Jézus szenvedése, halála, elégtétele nem volt haszontalan és nem volt hiábavaló. Cselekedje meg velünk, hogy felragyogjon előttünk újból vagy most először a Golgota keresztje, ez a mérhetetlen szenvedés, ez a hatalmas megaláztatás, amit Jézus Krisztus önként vállalt.

Jézus Krisztusnál nem az a döntő, hogy Őt megalázták, amikor náddal verik és csúfolják térdhajtásokban, hanem az a döntő, hogy Jézus magát alázta meg. Megelőzte az Ő saját maga megalázása, megelőzte az emberi megalázást. Nem az volt a döntő, hogy levették a ruháját, koronát tettek a fejére, hanem, hogy Jézus Krisztus ezt már sokkal hamarabb vállalta, és ezzel már saját magát alázta meg. Amikor eljött emberi testben erre a földre, amikor leszállt az ég dicső királya hozzánk az üdvnek hajnalán, akkor Jézus Krisztus megalázta, megüresítette magát, mert szeretett téged.

Vajon gondolsz-e erre a hétköznapokban, életedben, döntéseidben, a bűn cselekvése közben, hogy Jézus Krisztus kimondhatatlanul szenvedett és gyöttrődött. Azért, hogy nekünk ne kelljen, hogy nekünk ajándékozza azt az állapotot, amelyről a Lukács 16-ban azt mondja Isten igéje: Lázár, aki felvitetett a mennybe, vigasztaltatik. Ő már nem gyöttrődik, mert valaki gyöttrődött, valaki elvállalta Isten igazságos ítéletét. Ezért az életünk szabad lehet, megváltott, örömteli, hálás, Őt szolgáló és követő élet.

Imádkozzunk!

Úr Jézus Krisztus, engedd, hogy valóban szemünk előtt legyen a te mérhetetlen szenvedésed, kínod, amelyet átéltél ott. Köszönjük, hogy emberi létedhez volt ez kötve, és magasztalunk, hogy miután felmentél a mennybe, az Atya jobbán vagy, közbenjárónként képviselsz bennünket, mintha már ott lennénk, amely megtörténik akkor, amikor elszólítsz bennünket, és azt mondd nekünk: „Jöjj haza, jövel gyermekem”.

Urunk, segíts, hogy akik még nem élték át ezt a szabadítást, akik még nem tudják, mit jelent a te szenvedésed, azok előtt ragyogjon fel, és értsék meg, hogy a mi elrontott életünk tőled távollévő, nélküled döntést hozó akaratunk, amelyet a bűn annyira átítatott és megrontott, az képtelen minden jónak a cselekvésére, egyedül reád szorul, és te tudsz segíteni rajtunk.

Valljuk, Urunk, hogy te tudsz és akarsz segíteni, ezért kérünk, segíts bajunkon. Munkálkodj, Urunk, hogy hit gerjedjen a szívünkben, igéd és Szentlelked által! Tedd meg ezt velünk, miközben halljuk a te szenvedésedről szóló igét, hogy mennyit gyöttrődtél a Gecsemáné kertben is és a Golgota keresztjén is.

Köszönjük, hogy vállaltad ezt a hatalmas megaláztatást, ezt a nagy alászállást, hogy bennünket mindenek fölé emelj és vigyél magadhoz és vigyél

SZENVEDETT...

magaddal. Ó légy érette áldott, Jézus, egyetlenem, hogy szörnyű kínhalálod mily nagy jót akar, velünk, velem. Engedd, hogy ezért legyen hálás a szívünk és gyönyörködünk benned.

Áldd meg éjszakánkat, kérünk, a jövő hetünket. Segítsd a munkába menőket. Kérünk, segítsd a vizsgázókat. Légy betegeinkkel, gyászolókkal, megfáradtakkal.

Kérünk, áldd meg a lelki alkalmakat ezen a héten is. Kegyelmedből öröködj felettünk, Urunk, és vezérelj lépteinket.

Ámen.

343.

Freylinghausen énekeskönyve, 1701.

Ó Krisztus, lát-tam szen-ve-dé-sed,
S bor-zon-gá-som vé-get nem ért,
Jaj, hogy ha-lál-kín lett a ré-szed
É-ret-tem, ár-va bú-nö-sért.

2. A természet velünk zokogja Halálodért fáj-dalmait, Elbújt a nap, gyászukba rogyva Siratnak vá-lasztottaid.

3. Szent áldozat, tedd, meg ne szűnjünk Keresz-ten látni tégedet! Szent véred mossa csak le bűnünk, Lelkünk előtt az tár eget.

4. Jóságod mély és mély a hála, Amellyel hozzád fordulunk; Bűnünkért mentél kínhalálba, Egyetlen Megváltó Urunk.

Bastie Bertalan, † 1841.